

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Trachtenberg, Joshua **Magie și superstiție la evrei: un studiu asupra religiei populare** / Joshua Trachtenberg;

trad. din lb. engleză: Marilena Constantinescu. - Ed. a 2-a. -

București: Herald, 2018

ISBN 978-973-111-555-9

I. Constantinescu, Marilena (trad.)

29

Joshua Trachtenberg

JEWISH MAGIC AND SUPERSTITION

A Study in Folk Religion

Originally published by Behrman's Jewish Book House

New York, 1939

Joshua Trachtenberg

MĂGIE ȘI SUPERSTIȚIE LĂ EVREI

Un studiu asupra religiei populare

Traducere din limba engleză:
MARILENA CONSTANTINESCU

EDITURA HERALD

București, 2018

CUPRINS

PREFAȚĂ	9	Capitolul VII - „ÎN NUMELE LUI . . .”	110
Capitolul I - LEGENDA VRĂJITORIEI EVREIEȘTI	14	Puterea numelui	110
Capitolul II - ADEVĂRUL DIN SPATELE LEGENDEI	27	Abracadabra	113
Magia evreiască	27	Golemul	117
Magicianul	29	Evoluția magiei prin nume	121
Interzis și permis	36	Numele lui Dumnezeu	125
„Cel mai bine este să fim prevăzători”	41	Numele îngerilor	135
Capitolul III - PUTERILE RĂULUI	44	Nume împrumutate	138
Lumea de mijloc	44	Capitolul VIII - BIBLIA ȘI MAGIA	142
Terminologie	47	Cuvântul lui Dumnezeu	142
Geneza demonilor	48	Folosirea Cuvântului	147
Atribute și funcțiuni	50	Capitolul IX - PROCEDEUL MAGIC	154
Demonii „evreiești”	55	Incantații	155
Demoni „străini”	59	Numere	158
Capitolul IV - OMUL ȘI DEMONII	67	Arta magică	162
Atacul	67	Magia simpatetică	166
Crizele	72	Capitolul X - AMULETE	176
Posedarea spiritului	74	Obiecte materiale	176
Incubi și sucubi	76	Pietre prețioase	181
Deochiul	79	Amulete scrise	184
Cuvinte și blesteme	82	Pregătirea amuletelor	191
Capitolul V - SPIRITELE CELOR MORȚI	88	<i>Tefillin</i> și <i>Mezuzot</i>	193
Capitolul VI - PUTERILE LUI DUMNEZEU	98	Capitolul XI - RĂZBOIUL CU SPIRITELE	202
Îngerii mijlocitori	98	Apărarea religioasă	202
Atribute și funcțiuni	103	Apărările magice	207
		Stratageme	213
		Naștere, căsătorie și moarte	221
		Nașterea	222
		Circumcizia	223
		Căsătoria	225
		Moartea	228
		Cadavrul	229
		Înmormântarea	230
		Capitolul XII - NATURA ȘI OMUL	236
		Minunile naturii	236
		Biologia populară. Procreația	240
		A uita și a-și reaminti	247

Capitolul XIII - MEDICINA	251
Magia și doctorul	251
Cauzele bolii	256
Tratamentul	258
Câteva remedii eficiente	263
Ierburile	268
Capitolul XIV - DIVINAȚIA	271
Determinism versus liber arbitru	271
Semne	273
Artele previzionale	278
Prinții divinației	285
Necromanția	289
Comoara îngropată	292
Proba nevinovăției	295
Capitolul XV - VISELE	298
Visul în afacerile oamenilor	298
De unde vin visele	301
„Visele urmează interpretarea”	305
Tehnica interpretării	309
Divinația prin intermediul visului	312
Neutralizarea viselor ce prevestesc răul	316
Capitolul XVI - ASTROLOGIE	322
ANEXĂ - FORMAREA NUMELOR MAGICE	335
BIBLIOGRAFIE	343
A. Surse evreiești tipărite	343
B. Surse evreiești în manuscris	349
C. Literatură modernă	349
GLOSAR DE TERMENI EBRAICI	364

CAPITOLUL I

LEGENDĂ VRĂJITORIEI EVREIEȘTI

Anormala poziție a omului evreu în cadrul lumii moderne nu reprezintă nimic altceva decât o reactualizare a destinului ce cu încăpățănare i-a purtat pașii, mereu printre oameni străini și ostili. Oricum, în nici un alt timp și în nici un alt loc, statutul și situația sa dificilă nu s-au manifestat atât de unic ca în perioada medievală a Europei. Esența acestei unicități rezidă în relația ambiguă pe care acesta o are cu societatea creștină în cadrul căreia el își duce existența precară, pe de-o parte influențată de toate acele forțe obiective care i-au modelat și construit mediul în care trăiește, iar pe de altă parte izolat însă de acest mediu, prin zidurile de netrecut ale suspiciunii și animozității. Persistența încăpățănată în acea „diferență”, deosebire religioasă și culturală a sa față de civilizația creștină intolerantă a timpului, aversiunea dogmatică față de el, stimulată de biserică, statutul său de minoritate combinat cu o efectivă competiție economică cu vecinii săi neevrei, toate acestea împreună au dus la o atitudine de invidie și ură față de el.

Însă doar aceste lucruri nu ne spun întreaga poveste; trebuie să adăugăm un nou element la complexul psihologic care a determinat atitudinea creștinilor față de omul evreu – un element care în zilele noastre și-a pierdut forța în cadrul complexului antisemit, dar care în timpul Evului Mediu era foarte răspândit. Pentru că acest element a contribuit la apariția sentimentului de teamă, chiar de spaimă superstițioasă, într-o vreme în care superstiția era credința predominantă nu numai pentru mase ci și pentru elita conducătoare.

În acea perioadă vrăjitoria constituia un fenomen cu adevărat real și terifiant, mulți creștini ai Evului Mediu considerând evreii ca fiind magicieni prin excelență. Jurământul de credință față de Satana, atribu-

it evreilor cu o insistență ce aproape că a făcut să dispară adevărata sa implicație, nu a fost doar un aspect al invectivelor sau retoricii. Satana era cea mai înaltă sursă a magiei, el operând numai prin voința sa diabolică. Scriitorii creștini s-au exprimat foarte clar în privința faptului că aceasta este legătura, elementul la care ei fac referință. Autoritățile laice și religioase au acționat de nenumărate ori împotriva evreilor pornind de la acest lucru, iar Inchiziția s-a auto-proclamat deseori ca fiind puterea care trebuie să pună în aplicare restricțiile legii ecleziastice ce îi excludeau pe evrei de pe terenurile ei legitime de vânătoare.

Masele populare au profitat imediat de posibilitatea rezultată din aceste acuzații, mulțimea atacând evreii imediat ce o asemenea acuzație era aruncată asupra acestora. Cităm doar un exemplu: cel mai violent atac al unei mulțimi de oameni asupra evreilor aflați în Anglia, care depășea ca număr toate comunitățile evreiești și care a avut ca rezultat un bilanț tragic de martiri, s-a declanșat în decursul ceremoniei de încoronare a lui Richard I, ce a avut loc la Londra în data de 3 septembrie 1189. Cu acea ocazie, o delegație de evrei care aducea daruri și oferea supunerea evreilor față de Richard I, a fost alungată de la palat fiind acuzată public de a-și fi aruncat farmecele și vrăjitoriile asupra proaspătului rege încoronat, fiind ca urmare atacată de mulțime; pornirile violente s-au răspândit rapid în oraș iar mai apoi în întreaga țară, fiind nevoie de mai bine de jumătate de an pentru a înceta, lăsând în urmă un șir de masacre oribile. Astfel de manifestări, în mai mică sau în mai mare măsură, erau un rezultat imediat al unor astfel de acuzații.

Caracteristica frapantă a spaimii creștinilor față de vrăjitoria evreiască este că ea nu se manifesta doar față de anumiți evrei, care au folosit-o în acțiunile lor, ci se aplica față de poporul evreu, în totalitatea lui. În consecință, orice acțiune a unui evreu, chiar nevinovată dar care e mai ciudată în sine, este deschisă suspiciunii de a fi considerată un instrument diabolic, folosit pentru lucrări de magie împotriva creștinilor. Obiceiul de a arunca un bulgăre de pământ peste umăr atunci când se ia parte la o ceremonie funerară, a dus la acuzația de vrăjitorie la Paris în primii ani ai secolului al XII-lea, și care ar fi putut avea consecințe grave dacă un anume rabin Moses b. Yehiel nu ar fi reușit să-l convingă

pe rege de caracterul total nevinovat al acestui obicei. Obiceiul de a se spăla mâinile la întoarcerea de la cimitir a dat naștere la aceeași suspiciune de vrăjitorie și a provocat unele scene sângeroase.

Acest fel de acuzații au devenit atât de oneroase, încât rabinii Evului Mediu au găsit că este necesar – forțați în această privință, fără îndoială, de opinia publică evreiască – să se renunțe la unele dintre aceste obiceiuri. În cazul bulgărelui de pământ aruncat peste umăr deși „mulți au fost obligați să nu mai respecte acest obicei de teamă că neevreii îi vor acuza de vrăjitorie”, obiceiul a reușit să reziste în ciuda fricii. Dar în cazul altor exemple frica a fost cea care a triumfat. Ritualurile de dimineață al „înfășurăturii capului” sau „răsturnatul patului” au devenit caduce din acest motiv în Evul Mediu. În perioada talmudică, frica de astfel de acuzații a făcut ca autoritățile evreiești să-l scutească pe capul familiei de la ritualul „cercetării plămădelii” din ajunul Paștelui evreiesc, în locurile unde se trăia în comun cu neevrei; în Evul Mediu a avut loc o puternică mișcare, dar nereușită, de a suspenda întregul ritual, chiar și în casă, „pentru că avem menajere neevreice în casele noastre” care ar putea da alarma. În Provence, curățarea rituală a cuptorului public în vederea pregătirii bucatelor pascale a fost eliminată „din cauza suspiciunii de vrăjitorie din partea neevreilor”. Dacă se aprindea vreun foc într-o casă evreiască, proprietarul acesteia trebuia să nu se aștepte la nici un fel de milă din partea mulțimii, pentru că el era considerat un vrăjitor care căuta să distrugă creștinătatea, iar pedepsirea sa era de regulă concomitentă cu nelegiuirea sa. Rabinii acelor timpuri erau din această cauză neobișnuit de toleranți cu încălcarea interdicției de a se stinge focul în timpul Sabatului și de Ziua Căinței. La cel mai mic pericol ei lăsa la o parte această interdicție

„pentru că aceasta este o chestiune de viață și de moarte, pentru că ei ne acuză și ne persecută”.

Citim undeva despre un miel, sacrificat pentru împlinirea unei obligații rituale, ce a fost tăiat în bucăți în taină și apoi incinerat,

„astfel încât acest lucru să nu devină cunoscut, și să spună că: «acest lucru s-a făcut cu scop vrăjitoresc»”.

La asemenea măsuri trebuiau să recurgă evreii stăpâniți de frica de a da naștere suspiciunilor vecinilor lor.

Evreii erau loviți cu pietre din cauză că erau considerați a fi vrăjitori. Dar este nevoie de o foarte puțină cunoaștere a naturii umane pentru a crede că acest viciu a devenit o virtute, atunci când înșiși creștinii au avut nevoie ca alături de ei să se găsească un expert în magie. Dacă evreii erau magicieni, iar fiecare acțiune o vrăjitorie a lor, atunci instrumentele lor de magie puteau la fel de bine să facă bine, nu doar rău. R. Isaac b. Moses din Viena, în timpul celui de al XIII-lea secol spune că odată, pe când se afla la Regensburg în vacanță,

„un neevreu foarte influent din acel oraș s-a simțit extrem de rău și i-a ordonat unui evreu să-i dea din vinul său să bea, (pentru că altfel va muri); și i-am dat acelui evreu permisiunea de a-i trimite din vinul său (deși era zi de sărbătoare) pentru a preîntâmpina orice pericol, deși unii nu au fost de acord și s-au împotrivit acestui lucru.”

Aparent, vinul evreiesc posedă puteri oculte vindecătoare; poate că acel neevreu se referea la vinul ce fusese binecuvântat de evrei. Ar fi interesant de știut dacă a fost de vreun folos pentru însănătoșire, însă R. Isaac nu ne spune mai departe întâmplarea.

Mezuzahul (o anumită inscripție cu temă biblică aflată pe ușa de la intrare) a fost de asemenea un obiect al suspiciunii și în același timp, un obiect al dorinței. Știm că el a fost considerat de către creștinii ca fiind un instrument magic, pentru că un cărturar din secolul al XV-lea îi îndemna pe cititorii săi să aplice un *mezuzah* pe ușile lor, chiar și atunci când aceștia locuiau într-o casă deținută de un neevreu, în ciuda faptului că proprietarul casei ar fi putut să-i acuze de vrăjitorie. Într-adevăr, evreii din zona Rinului au trebuit să-și acopere *mezuzahurile* la un moment dat, deoarece un scriitor din secolul al XIII-lea se plânga că

din răutate și pentru a ne agasa, creștinii înfingeau cuțite în deschizătura *mezuzahului* și tăiau în bucăți manuscrisul.

Din răutate, fără îndoială – însă reputația de obiect magic al *mezuzahului* trebuie să fi împrumutat setei lor de răzbunare o forță specială. Cu toate astea, unii creștini aflați în funcții înalte nu erau deloc refractari la a folosi ei înșiși aceste instrumente magice. Către sfârșitul secolului al XIV-lea, episcopul de Salzburg i-a cerut unui evreu să-i dea un *mezuzah* să și-l pună pe poarta castelului său, însă autoritățile rabinice, la care evreul a mers pentru a cere sfatul, au refuzat să îngăduie o asemenea înjosire strigătoare la cer a unui simbol religios atât de distinctiv.

În mod special în domeniul medical, reputata măiestrie a evreilor a fost chemată să facă miracole. Conform părerilor populare, demonii și magia erau cel mai des responsabili pentru apariția bolii, iar medicina constituia deci domeniul legitim al vrăjitorului. Medicii evrei, deși nu erau în nici un caz scutiți de această atitudine generală de superstiție, erau printre reprezentanții de rang înalt al medicinei științifice din ținuturile germanice. Vasta lor cunoaștere a limbilor, posibilitatea de a avea lucrări arabe și grecești în traducere ebraică, disponibilitatea lor de a călători peste hotare pentru a studia, libertatea lor față de superstiția încurajată de biserică în legătură cu vindecările miraculoase, relicve, și altele de această factură, toate aceste lucruri împreună au conspirat deseori, făcând din ei practicanți mult mai eficienți decât competitorii lor neevrei. În mod paradoxal, pregătirea lor științifică i-a făcut să fie în ochii populației niște magicieni superiori, iar fiecare triumf al științei medicale nu a făcut altceva decât să le consolideze evreilor reputația de vrăjitori.

Aceste lucruri scot în evidență popularitatea medicilor evrei în partea de nord a Europei din acea perioadă, în ciuda stringentelor interdicții ale bisericii – reiterate în mod constant de către concilii (Viena 1267, Basel 1434) și de papi –, în ciuda avertismentelor clerului că acești evrei își vor întoarce magiile lor împotriva pacienților. Dar cine și-ar fi riscat viața punând-o în mâinile unui medic creștin de nivel inferior de dragul unei doctrine teologice, atunci când un foarte priceput

doctor-magician evreu putea fi consultat? În 1657, când unui doctor evreu i s-a dat permisiunea să își exercite meseria în orașul Halle din Svbabia, clerul și-a rezumat poziția într-o declarație publică: „Mai bine mort cu Hristos decât sănătos cu un medic evreu”! Dar această pioasă preferință a fost valabilă doar pentru scurtă vreme; căci atunci când era cazul, sprijinul lui Satana nu era refuzat. Pentru cei care sunt interesați, există o listă a medicilor evrei care și-au desfășurat activitatea în Europa de Nord în timpul Evului Mediu. Știm despre ei doar pentru că numele lor au fost păstrate în documentele creștine, în care se găseau înregistrate serviciile acestora aduse conducătorilor și prelaților creștini, rețetele sau pierderea privilegiilor, sau ocazionalele recompense tragice dobândite în urma eforturilor lor. Din cauza faptului că pacientul risca să-și piardă viața atunci când chema un medic evreu, medicul evreu și-o risca și el pe a sa atunci când își sufleca mânecile și se apuca de lucru. Atunci când serviciile sale se încheiau cu bine, el era un magician și se putea aștepta să fie tratat ca atare, cu teamă, respect și animozitate; dacă dădea greș, el era un magician care trebuia să se aștepte să fie chemat pentru a plăti imediat pentru nesăbuița sa. Primul medic evreu de care am auzit în Occident se numea Zedekiah, medic la curtea împăratului Carol Pleșuvul spre sfârșitul secolului al IX-lea, magician, bineînțeles, cât și – sau din această cauză? – medic. El a avut un sfârșit tragic: acuzat că l-a otrăvit pe împărat în 877, cu siguranță că a suportat o pedeapsă pe măsură.

O altă formă pe care incriminarea de vrăjitorie a luat-o în Evul Mediu a fost permanenta acuzație că evreii îi otrăveau pe dușmanii lor. Nu doar medicii erau acuzați că îi otrăveau pe pacienții lor, ci toți evreii în general erau considerați adepți ai acestei arte. În ținutul Rinului, în 1090, aflăm despre evrei care făceau comerț cu diferite leacuri și pomezi, și pentru că acele componente exotice ale farmaceuticii medievale erau aduse din Răsărit, putem presupune că în acea perioadă astfel de produse făceau parte din stocul obișnuit al evreilor comercianți. Auzim destul de des despre evrei care făceau un astfel de comerț pe teritoriile germanice. Însă leacurile și otrăvurile erau

aproape niște sinonime în mintea oamenilor din Evul Mediu, și ca o completare, am putea spune că erau sinonime și cu vrăjitoria.

„Otrăvirea a fost pentru o bună perioadă de timp asociată cu vrăjitoria și cu magia. Decesele misterioase puteau fi atribuite uneia sau alteia, și ambele presupuneau utilizarea forțelor oculte și neobișnuite ale naturii. Atât în limba greacă cât și în latină era folosit același cuvânt pentru a desemna otrava, vrăjitoria, un leac, un elixir sau o poțiune magică. Faptul că oamenii erau otrăviți, susținea credința în posibilitatea existenței unei vrăjitorii, iar această credință la rândul ei a stimulat o credulitate excesivă în otrăvuri, despre care se credea că acționează la distanță sau chiar după o lungă perioadă de timp. . . Credința populară în acest lucru era atât de puternică încât se considera, ca fiind posibilă o otrăvire în masă.”

Când, în 1550, regele polonez Sigismund Augustus i-a cerut lui Ivan al IV-lea (Cel Groaznic), în virtutea înțelegerilor comerciale anterioare între cele două țări, să accepte în Rusia evrei lituanieni în scopuri de comerț, Ivan a răspuns:

„Nu este convenabil să le permitem evreilor să vină cu mărfurile lor în Rusia, căci de aici va rezulta mult rău. Pentru că ei vor aduce ierburi otrăvitoare pe târâmurile noastre...”

Luther a scris:

„Dacă ei (evreii) ar putea să ne ucidă pe toți, ar face bucuria acestui lucru, da, și ar făcea-o deseori, mai ales cei care profesază meseria de medic. Ei știu tot ceea ce se știe în legătură cu medicina în Germania; ei pot da otrăvă unui om din cauza căreia acesta va muri poate într-o oră, în zece sau în douăzeci de ani; ei înțeleg această artă pe deplin.”

Dacă în aceste cuvinte era ceva de laudă, acest lucru nu a fost deloc intenționat. În anul 1267, Consiliile bisericești din Breslau și din Viena au interzis creștinilor să cumpere alimente de la evrei, pentru că acestea erau cu siguranță otrăvite – acesta este un exemplu de ce

fel tip de legislație a generat o asemenea credință. Pe la mijlocul secolului al XIV-lea, mii de evrei (și de leproși) au fost masacrați, acuzați fiind de a fi complotat la o ucidere în masă prin otrăvirea fântânilor. Astfel de acuzații și persecuții în masă au mai avut loc de fapt cu mult timp în urmă în Franța, așa zisa Moarte Neagră din 1320.

Aceste acuzații, cu caracter general, sunt un efect logic al considerării omului evreu ca fiind un vrăjitor. La această acuzație se mai adăugau și altele, ceea ce indică faptul că el era acreditat cu mult mai multe abilități speciale de vrăjitorie medievală. În timpul primelor secole de creștinism, Biserica a fost zguduită de controversa în legătură cu doctrina transsubstanțierii. Însă mintea populară, neluând în seamă subtilități de genul acesta a mers direct la punctul principal, acceptând acea dogmă în sensul ei cel mai literal. Rolul pe care anafura – corpul lui Hristos – l-a jucat în superstiția și magia populară de-a lungul Evului Mediu era deja evident de mai multă vreme, chiar din secolul al IV-lea; ce era mai normal și mai natural decât faptul că evreii, magicienii dușmani ai creștinismului, trebuiau să fie acuzați de folosirea prescurii de la împărțășanie, în mașinațiunile lor diabolice? Dar acuzatorilor nu le-a trecut niciodată prin minte că este absurd faptul de a atribui evreilor acceptarea și utilizarea celei mai neevreiești dintre dogme. Documentul abundă în povestiri despre deteriorări ale anafurei de către evrei – și, bineînțeles, că acestea sunt însoțite de miracole și persecuții. Însă atacul direct asupra corpului lui Hristos era aparent o procedură prea simplă și prea grosieră pentru a-i satisface pe viclenii evrei, și de aceea foloseau deseori metode mult mai absconse pentru a-și împărstia veninul asupra creștinilor și asupra stăpânului lor. În fiecare an, dacă ar fi să dăm crezare rapoartelor, ei modelau din ceară o imagine a fondatorului creștinismului și, cu ajutorul artei lor magice, transmiteau prin intermediul aceluși chip în ceară suferințe năprasnice și torturi atât modelului cât și adepților acestuia.

Modelul în ceară este o formă a faimoasei imagini magice cunoscută și utilizată în toată lumea. Se crede că prin înfigerea de ace, prin arderea sau prin tot felul de deformări ale imaginii unui dușman, acea persoană va simți în propriul corp efectele acestor acțiuni. Creștinii

nu au ezitat să impune vecinilor lor evrei folosirea frecventă a acestor tehnici, și nu numai atât, așa cum am văzut, nu doar asupra corpului lui Hristos, ci și a contemporanilor lor, cetățeni creștini. De exemplu, în 1066 evreii din Treves au fost acuzați că au modelat o imagine a episcopului Eberhard, pe care, după ce au botezat-o cu ajutorul unui preot mituit de ei, au ars-o în timpul unui Sabat (!); mai este necesar să adaug că acesta a căzut imediat la pat și apoi a murit?

Dintre toate acuzațiile aduse evreilor, cea care s-a bucurat de cea mai mare tenacitate și a avut cea mai mare notorietate și cele mai groaznice consecințe, este acuzația de sacrificiu ritual. În varianta populară, se insinuează că acest ritual evreiesc se face folosind sângele creștin de la slujba de Paște. Fiind subiectul multor studii și infinit mai multor polemici, absurditatea acestei acuzații a fost într-un final stabilită, însă adevărata natură a acestei acuzații nu a fost clarificată niciodată pe de-a-ntregul. După cum știm, legenda a fost scrisă și rescrisă. În forma ei originală, ea a fost produsul unei străvechi superstiții – împreună cu ideea că evreul este vrăjitor.

Una dintre cele mai răspândite credințe era aceea a utilității elementelor constitutive ale corpului uman pentru scopuri medicale și magice. Magia medievală este plină de rețete care foloseau în scopuri oculte grăsime umană, sânge, măruntaie, mâini, degete; medicina medievală utiliza ca medicament de prim rang sângele uman, de preferință sângele proaspăt prelevat sau sânge menstrual. Acuzația de sacrificiu ritual a fost dedusă din aceste credințe.

Există un document ce datează din secolul al XIII-lea care înregistrează cel puțin o acuzație de acest gen împotriva unui evreu, care ar fi furat unei tinere servitoare, prin administrarea unui sedativ, o bucată de carne pe care vroia s-o folosească în scop de remediu sau pentru magie. Acesta a fost motivul de la care se crede că au plecat apoi numeroase acuzații de ucideri rituale. Una dintre primele referiri la acest gen de acuzație a fost făcută la începuturile Evului Mediu de către Thomas de Cantimpré, care explică nevoia de sânge creștin pe baza cazurilor larg răspândite de hemoragie a evreilor (unele însemnări au modificat apoi hemoragia în hemoroizi), care puteau fi tratate

doar prin injectarea cu acest sânge. Despre evreii din Fulda (Hesse-Nassau), acuzați în 1235 de uciderea a cinci copii, se spune că ar fi mărturisit că ar fi făcut acest lucru cu scopul de a procura sânge pentru a-l folosi în tratamente. Însemnarea din 1255 a lui Matthew Paris în legătură cu presupusa crucificare a lui Hugh de Lincoln de către evrei, atribuie acestora intenția de a folosi excrementele băiatului în ceremonii de divinație. Sărim un secol și jumătate și ajungem în anul 1401 luna mai, când Consiliul din Freiburg (în Briesgau) îi scrie ducelui Leopold, cerându-i acestuia expulzarea tuturor evreilor din orașul lor, motivul principal împotriva lor fiind acuzația că în mod periodic aceștiaucid un copil creștin, din cauză că „toți evreii au nevoie de sânge creștin în scopul prelungirii vieții”. Singura mărturie creștină în legătură cu acuzația de ucidere rituală adusă împotriva evreilor din Tyrnau datează din anul 1494 și ea explică nevoia evreilor de sânge creștin pentru a-l folosi în următoarele scopuri:

„Întâi: ei (evreii) erau convingși de judecata străbunilor lor că sângele unui creștin era un bun remediu pentru vindecarea rănilor dobândite în urma circumciziei. În al doilea rând: ei erau de părere că acest sânge, pus în mâncare, este foarte eficace pentru trezirea dragostei reciproce. În al treilea rând: ei au descoperit că și bărbații, și femeile suferă din cauza menstruației și că sângele unui creștin este un medicament foarte bun, dacă este băut. În al patrulea rând: că ei aveau o obligație, străveche și secretă, potrivit căreia trebuiau să verse sânge creștin cu scopul de a-l onora pe Dumnezeu în cadrul sacrificiilor zilnice, într-un loc sau în altul”.

Mai târziu, la începuturile secolului al XVIII-lea, se raportează că în Polonia și Germania se spuneau povești și se cântau cântece pe străzi despre

„cum evreii au ucis un copil și i-au trimis sângele altuia în niște fiole pentru ca să fie folosite ca ajutor unei femei la naștere”.

Devine evident din aceste cuvinte că suspiciunea de magie se află în spatele acuzației de ucidere rituală. Nu se fac referiri la Paște, la